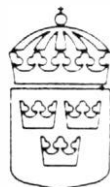

Motion till riksdagen

1989/90:Sk74

av Inger Schörling m fl (mp)

med anledning av prop 1989/90:110 Reformerad
inkomst- och företagsbeskattning

Mot.
1989/90
Sk74

Innehåll	sid
Del A. Ett grönt skattesystem	2
1 Ideologi och skatter	2
1.1 Problemet	2
1.2 Ekonomiska och ekologiska prioriteringar	2
2 Beskattningspolitikens effekter	3
2.1 Miljöeffekter	3
2.2 Effekter för människor	4
3 Principer i miljöpartiets skattepolitik	6
3.1 Det totala skattetrycket	6
3.2 Fördelningen mellan skattebaser	6
3.3 Skatt på arbetsinkomster	6
3.4 Skatt på konsumtion	7
3.5 Skatt på kapitalinkomster	7
Del B. Detaljerade förslag	
4 Skatteskalan. m.m.	7
4.1 Skatteskala och grundavdrag	7
4.2 Skatteregler för pensionärer	10
5 Inkomst av tjänst m.m.	11
5.2.1 Viss utvidgning av inkomstslaget tjänst	11
5.3.2.1 Beskattningen av naturaförmaner	11
5.3.2.4 Bär- svamp- och kottplockning	11
5.4 Avdrag i inkomstslaget tjänst	12
6 Inkomst av kapital	13
6.6.2 Grundavdrag och sparavdrag	13
6.3.2 Ränteavdragsbestämmelser	13
6.3.4 Allemanssparande m.m.	14
8 Företagsbeskattning	15
8.10 Enskild näringsverksamhet	15
9 Kompletterande åtgärder och ekonomiska effekter	16
Hemställan	18
	18
Bilaga. Budgeteffekter	21

I del A beskriver vi de principer för beskattningspolitiken som miljöpartiet de gröna antagit och dessa principers relationer till partiets ideologiska grundsyn. Del B utgör det konkreta svaret på proposition 1989/90:100 och numreringen av de olika avsnitten i denna del refererar direkt till propositionens numrering. I bilaga I har vi i tabeller jämfört budgeteffekterna i vårt förslag med propositionens.

DEL A. ETT GRÖNT SKATTESYSTEM

1. Ideologi och skatter

1.1 Problemet

Vår generation har ansvar för att föra livet vidare, för att ge kommande generationer minst lika stora möjligheter som vår egen att leva bra på jorden. Det viktigaste målet för politiken är att trygga livsförutsättningarna för nuvarande och kommande generationer inom de ekologiska ramarna. Särskilt viktigt är det att man har detta mål för ögonen vid utformandet av den ekonomiska politiken.

I kontrast mot en sådan målsättning har vår generation utvecklat en miss-hushållning med resurser, en nedsmutsning av miljön och en prioritering av kortsiktigt ekonomiska värden. Egentligen är detta en fortsättning av en utveckling som fortgått under några sekler, men det är först i våra dagar som de allvarliga konsekvenserna blivit tydliga.

Den gröna rörelsen har uppstått som ett resultat av ökad insikt om världens utveckling. Speciellt arbetar miljöpartiet de gröna politiskt för ett samhälle som lever i ekologisk balans med miljön. Partiets konkreta handlingsprogram kan härledas ur fyra ideologiska solidaritetsbegrepp:

- Solidaritet med naturen och de ekologiska systemen
- Solidaritet med kommande generationer
- Solidaritet med utsatta grupper inom Sverige
- Solidaritet med människorna i u-länderna

1.2 Ekonomiska och ekologiska prioriteringar

Miljöpartiet de grönas ekonomiska program grundas på tre utgångspunkter:

- Västvärldens nuvarande konsumtionsmönster passar inte i ett uthålligt ekonomiskt system.
- Alla medel måste användas för att rätta till problemet.
- Skatten är ett viktigt medel för den uppgiften.

Såväl ekonomiska som naturvetenskapliga bedömningar stöder vår uppfattning att västvärldens nuvarande konsumtionsmönster inte passar i ett uthålligt ekonomiskt system. Det valdsamma utnyttjandet av jordens ändliga resurser, den hänsynslösa förstöringen av vår egen livsmiljö och det hårt upp-

skrivade ekonomiska tempot, allt är delar i en utveckling som varje ansvarig medborgare bör göra sitt yttersta för att vända. Dagens ekonomiska politik är dessvärre kortsiktig och ytlig.

Mot. 1989/90
Sk 74

2. Beskattningspolitikens effekter

Vad är då ur ekologisk synpunkt viktigt att åstadkomma med en skattereform? Miljöpartiet de gröna försöker besvara utmaningen genom att dels diskutera effekterna ur miljöns synpunkt, dels diskutera effekterna på människor och deras beteende.

Ur miljöns synpunkt gäller det att uppnå positiva styreffekter genom den indirekta beskattningen. Det skall kosta att smutsa ner miljön eller att utarma resurserna. Det skall kosta så mycket att nedsmutsningen minskar drastiskt och att ett hushållande samhälle skapas.

Med tanke på solidariteten med de svaga och utsatta grupperna i vårt land är det viktigt att ge skattesänkningen en låglöneprofil. Miljöpartiet de gröna kan aldrig ställa upp på en reform som främst gynnar de redan rika.

När det sedan gäller människors ändrade beteende som följd av en skattereform måste man ha ett realistiskt sätt att se på så kallade dynamiska effekter. Dessa effekter har diskuterats så ensidigt att vi måste ge en mera balanserad analys av problemet.

2.1 Miljöeffekter

2.1.1 Konsumtionsskatter som miljöpolitiskt styrmedel

Skatter skall användas som styrmedel för att motverka misshushållning med resurser och miljö. Skatter på ändligen råvaruresurser måste höjas kraftigt för att minska överflödskonsumtionen av dessa. Miljöskatter och avgifter på miljöfarliga utsläpp m.m. måste också införas i större utsträckning och på ett mer konsekvent sätt. Den del av inkomsterna från sådana skatter som förväntas bestå under lång tid framåt bör användas till att sänka skatter på arbetsinkomster, både den direkta inkomstskatten och arbetsgivaravgifterna. En sådan överflyttning av skattebördan från skatt på arbete till skatt på naturresurser och miljöutsläpp gynnar en miljö- och resursvänlig konsumtion.

En betydande del av inkomsterna från höjda skatter på ändligen råvaror och på miljöutsläpp ökar intäkterna i ett kort tidsperspektiv. Eftersom syftet med skatterna är att minska resursförbrukning och utsläpp, kommer skatteinkomsterna att minska i takt med att så sker. Sådana inkomstökningar kan inte användas för långsiktig sänkning av inkomstskatterna utan bör i stället användas för nya investeringar i miljövänlig teknik. Sådana satsningar bör avse järnvägsinvesteringar, utveckling av teknik för energisparande samt utnyttjande av förnybara energikällor.

2.1.2 Kapitalets makt och det miljöpolitiska perspektivet

Mot. 1989/90

Sk74

Miljöpartiet de gröna vill ha ökad beskattning på vinster av kapital i stället för på arbete. Anledningen är delvis den nedan diskuterade fördelningpolitiska aspekten, men det är också så att kapitalets makt i många fall är destruktiv ur miljösynpunkt. Principen för kapitalförvaltning är ju att finna en lämplig kombination av vinst och säkerhet. Etiska synpunkter på vad det arbetande kapitalet orsakar i form av miljöskador och resursplundring beaktas överhuvud taget inte. Det är därför både logiskt och nödvändigt att samhället tar ut miljöskatter. Det är samhället och dess medborgare som antingen får bekosta reparationen av miljöskadorna eller lida av deras konsekvenser.

2.2 Effekter för människor

2.2.1 Fördelningseffekter

Skatterna bör användas som fördelningspolitiskt instrument. Detta har även tidigare varit syftet, men metoderna för att få fram ett utjämnande skattesystem har inte varit optimala. Det krävs för det första ett regelsystem som försvårar skatteundandragande. För det andra skall skatteskalen ha en god låg-lönestruktur, dvs de som har höga inkomster skall betala hög skatt och de som har små inkomster skall ha lägre skatt och därtill eventuellt bidrag.

Enligt de riktlinjer för beskattning som miljöpartiet de gröna antagit skall kapitalvinster beskattas minst lika hårt som arbetsinkomster. Detta är särskilt viktigt ur fördelningspolitisk synpunkt. Hittills gällande skatteregler har gjort det alltför lätt för personer med stora kapitalvinster att undvika eller minska sin beskattning. Löntagare som inte har samma möjligheter har fått bära en orättvist stor del av skattebördan. Detta är inte endast orättvist, det är också omoraliskt att skatteundandragande skall vara en lönande sysselsättning.

2.2.2 Ekonomisk tillväxt kontra livskvalité

Det finns två utbredda, men felaktiga uppfattningar om relationen mellan ekonomisk tillväxt och livskvalité. Den ena är att ekonomisk tillväxt sådan den avspeglas i bruttonationalproduktens ökning alltid leder till högre materiell standard för medborgarna, den andra är att högre materiell standard leder till högre livskvalité.

Bruttonationalprodukten är ett otillräckligt och ofta direkt missvisande mått på välståndet i ett land och hos dess medborgare. Miljöpartiet de gröna anser det mycket angeläget att få fram ett bättre mått än BNP för att mäta vad som verkligen är viktigt för ett lands och dess medborgares välbefinnande. Behovet av ett sådant mått börjar bli tydligt för allt fler: miljöpartiet de gröna har i allmänna motionstiden lämnat förslag om hur naturräkenskaper kan se ut. Tills sådana begrepp vunnit acceptans bör man i varje fall inte låta nuvarande BNP-begrepp vara ett tungt argument i den ekonomiska debatten.

Den andra missuppfattningen, nämligen att livskvalité kan mätas av mate-

riell standard är ett arv från 1960-talet, då folk i allmänhet faktiskt trodde detta. Med en allt visare syn på livets värden, har en omvärdering börjat. Miljöpartiet de gröna hälsar detta med glädje.

Mot. 1989/90
Sk74

2.2.3 Dynamiska effekter av ändrade skatteregler

När vi nu yrkar på en sänkning av den direkta skatten på arbete och samtidigt vill öka beskattningen av kapitalinkomster, energi, transporter och konsumtion, är det med en förväntan att människor skall bete sig på ett ansvarsfullt sätt, på ett sätt som grundar sig på förstäelse av livskvaliténs förutsättningar. I stället för att öka sitt lönearbete och därigenom driva upp sin materiella standard, skall man kunna välja ökad fritid och ökade insatser inom den informella sektorn, dvs ägna mer tid åt familj, åt att hjälpa medmänniskor och åt andra obetalda sysselsättningar. Detta minskar penningekonomins betydelse till förmån för ökad livskvalité och ökad självtillit.

Det kan alltså väntas att människors handlingsmönster ändras vid en reform. Man räknar med två motverkande dynamiska effekter av en sänkning av marginals-katten:

Inkomsteffekten: Människor kan välja mer fritid genom att en kortare arbetstid ger oförändrad nettoinkomst samtidigt som man själv kan minska effekten av höjningen av indirekta skatter genom en livsföring som hushållar med knappa resurser.

Substitutionseffekten: Människor kan anse det lönt att öka sin insats av lönearbete eftersom de får behålla mer av extraförtjänsten. Det är därvid stor risk att de ökar sin konsumtion och därmed förbrukningen av materiella resurser.

Bägge dessa effekter är dynamiska, dvs de är ändringar som sker som en reaktion på förändringarna av skattereglerna. Där den första effekten överväger, får man en ökning av livskvalitén, där den andra effekten överväger, ökas den materiella förbrukningen.

Det är miljöpartiets förväntan att människors ökande förstäelse för livets värden innebär att inkomsteffekten i själva verket överväger trots att den politiska majoritet som står bakom propositionen, en violett koalition av socialdemokrater och folkpartister, hoppas och anser att substitutionseffekten överväger, dvs att människor, speciellt de lågavlönade, kan hetsas till allt större ansträngningar i det formella arbetslivet.

2.2.4 Regionala effekter av ändrade skatteregler

Miljöpartiet de gröna har målsättningen att människor skall kunna leva med hög livskvalité såväl på landsbygden som i tätorterna. Denna målsättning måste dock kombineras med de miljömässigt motiverade kraven att minska den industriella överhettningen och det totala transportarbetet. Skattesystemet bör alltså utformas så att det gynnar en småskalig och decentraliserad samhällsstruktur och lokala försörjningssystem vilka minskar transportbehov och resursförbrukning. Skattepolitiken bör innebära ett ökat kostnadsansvar för bilismen i både tätort och glesbygd samt en minskning av de skattemässiga subventionerna av boendet, speciellt i tätorterna. Den avvägning vi syftar till i våra detaljerade förslag skall vara både rättvis och konsumtionsbegränsande.

3. Principer i miljöpartiets skattepolitik

I föreliggande avsnitt anger vi hur våra värderingar översätts till principer för skattepolitiken. De konkreta förslagen finns samlade i avsnitt B.

3.1 Det totala skattetrycket

Höga skatter betyder stark centralstyrning och maktkoncentration. Detta strider mot miljöpartiets krav på decentralisering, gräsrotsdemokrati och stor frihet för enskilda medborgare. Ett lägre skattetryck möjliggörs på sikt av de positiva effekterna av den gröna politiken: ökad informell omsorg, minskat vårdbehov, minskat behov av miljöåtgärder.

En höjning av det totala skattetrycket på kort sikt kan endast accepteras om avsikten är att förbättra miljön, folkhälsan och hushållningen med resurser, dvs som ett verktyg att på sikt minska de offentliga utgifterna. Stråvan på lång sikt skall vara att sänka det totala skattetrycket.

3.2 Fördelningen mellan skattebaser

Vårt mål är att minska skatter och avgifter på normala arbetsinkomster. Högre inkomster skall beskattas progressivt. Inkomstbortfallet för staten kompenseras genom högre skatter på råvaror, konsumtion, reavinsten och kapitalinkomster.

Den sänkta inkomstskatten motsvaras alltså till dels av höjda indirekta skatter.

3.3 Skatt på arbetsinkomster

3.3.1 Kommunalskatter

Miljöpartiet de gröna arbetar för en stärkt kommunal självstyrelse med egen beskattningsrätt. Detta innebär att vi avvisar kommunalt skattestopp. Vi räknar med att man kan lita på omdömet och ansvarsmedvetandet hos de förtroendevalda i kommunerna.

3.3.2 Statlig inkomstskatt

Beskattningen skall befrämja en jämnare fördelning av disponibla inkomster än idag. Målet för den ekonomiska politiken bör dock vara att nå en jämnare fördelning redan av bruttoinkomster.

Höga *marginaleffekter* vid ökade arbetsinsatser bör undvikas, särskilt i lägre inkomstskikt.

3.3.3 Arbetsgivaravgifter

Miljöpartiet de gröna anser att arbetsgivaravgifterna skall sänkas generellt. Samtidigt skall energi- och råvaruskatter höjas. Detta innebär delvis en skatteväxling där skatten i vårt förslag tas på råvaror och andra ändliga resurser i stället för på arbete.

Arbetsgivaravgifterna skall differentieras regionalt för att ge glesbygden en likvärdig konkurrenssituation. De bör dessutom differentieras till förmån för vården för att hjälpa upp bristen på arbetskraft i den sektorn.

Mot. 1989/90
Sk74

3.3.4 Löneförmärer och avdrag

Ökad arbetsdelning och storskalighet har lett till ökade transporter av såväl varor som människor. Transporter är emellertid resurskrävande och leder dessutom till skadliga miljöeffekter. Det finns därför ingen anledning att premiera transporter och resor genom olika skatteförmärer.

Löneförmärer bör beskattas till verkliga värdet. Att som nu ge en förtäckt lönedel i form av gratisresor, lågt beskattade firmabilar eller lunchkuponger gynnar endast en konsumtion som annars kanske skulle ha betraktats som onödig.

Miljöpartiet de gröna föreslår minskade avdragsmöjligheter bl.a. för bilresor. Avdraget föreslås vara oberoende av vilket transportmedel man i själva verket använder. Det kan aldrig vara rätt att gynna valet av bil jämfört med kollektivtrafik. Dock har vi i våra förslag beaktat förhållandena i sådana bygder som saknar underlag för kollektivtrafik.

3.4 Skatt på konsumtion

Tanken bakom beskattningen av konsumtion är att skatten dels skall vara en inkomstkälla för staten, dels ha en styrande verkan. Nödvändig konsumtion skall beskattas lågt medan för umbärliga varor skatten skall höjas i motsvarande mån. Speciellt i fråga om mervärdesskatten vill vi att basmat skall vara befriad från sådan. Detta skall kompenseras med höjning av skatten på övriga varor. Kultur bör inte beskattas, *den är mänskligt och samhälligt värdefull och dessutom en av de mest resurssnåla mänskliga verksamheterna.*

3.5 Skatt på kapitalinkomster

Skatten på kapitalinkomster skall vara minst lika hög som på arbetsinkomster. Detta villkor uppfylles vid normal inflation av en 30% skatt på kapitalvinster. Den tidigare alltför frikostiga avdragsrätten för realisationsförluster och räntor föreslås begränsad. Dock måste ränteavdragen för boende fasas ut i långsam takt eftersom många blivit beroende av de direkta och indirekta subventioner som hittills understött bostadssektorn.

Del B Detaljerade förslag

Numreringen av avsnitten i denna del överensstämmer med numreringen i prop 1989/90:110.

4 Skatteskalen, m.m.

4.1 Skatteskala och grundavdrag

Miljöpartiet de gröna föreslår följande skatteskala.

Grundavdrag: 20 000 kronor

Mot. 1989/90

Sk74

För taxerade inkomster mellan 70 000 och 90 000 kronor skall grundavdraget trappas upp med 20% av inkomsten inom detta skikt till maximalt 24 000 kronor. För inkomster över 100 000 kronor trappas sedan grundavdraget åter ned med en sjattedel (16,67%) av den del av inkomsten som ligger över 100 000 kronor tills det åter blir 20 000 kronor vid en inkomst av 124 000 kronor.

Statlig skatt utgår på *marginalen* med följande procentsatser i skikten:

Beskattningsbar inkomst	Taxerad inkomst	Statlig skatt, %
104 000–150 000	124 000–170 000	5
150 000–200 000	170 000–220 000	20
200 000–	220 000–	30

Med hänsyn till behovet av finansiell åtstramning år 1991 och till att en del av reformens finansiering kommer att slå igenom först senare föreslår vi att marginalsattesänkningen skall ske i två etapper. Detta betyder att den statliga skatten 1991 skall vara 3 procentenheter högre i varje skikt, dvs 8, 23 resp 33 procent. Å andra sidan avvisar vi förslaget till tillfällig momshöjning 1991. Den skatteskala som anges i tabellen skall gälla fr o m 1992.

En jämförelse mellan sattesänkningarna i propositionens resp miljöpartiets förslag i olika inkomstlägen ges i nedanstående tabell:

Taxerad inkomst	50 000	100 000	150 000	200 000	250 000	300 000
Miljöpartiet	3 300	7 050	9 550	14 550	19 050	21 550
Propositionen	1 200	6 000	9 500	16 750	24 250	31 750
Skillnad	+2 100	+1 050	+50	-2 200	-5 200	-10 200

(+ mp:s sattesänkning är större, - propositionens sänkning är större)

De totala fördelningseffekterna av skatteförslaget inklusive finansieringen kommenteras i avsnitt 9.7.

Indexreglering av skatteskalen

Miljöpartiet de gröna anser av principiella skäl att någon automatisk indexreglering av skatteskalen inte skall ske. En omfattande indexreglering av löner, skatter och bidrag skapar lätt spiraleffekter som försvårar ett aktivt bekämpande av inflationen. Om t ex arbetsmarknadens parter kommit överens om större löneökningar än samhällsekonomin tål skall de inte automatiskt kunna vara säkra på att skatteskalorna justeras efter detta. Sannolikt kommer det att bli nödvändigt att då och då justera skatteskalorna om vi får en fortsatt inflation men detta är då beslut som riksdagen bör fatta för varje tillfälle med beaktande av den då aktuella finanspolitiska situationen.

Den i propositionen föreslagna modellen att indexreglering skall ske på grundval av konsumentprisindex med tillägg av två procentenheter vid reglering av den övre brytpunkten men inte av grundavdrag, mm, skulle systematisk gynna högre inkomsttagare medan låginkomsttagare inte får samma för. Denna modell bör avvisas.

Miljöpartiet de gröna föreslår att schablonavdraget sänks från nuvarande 3 000 till 1 000 kronor. Detta sammanhänger med vårt förslag till ändrade regler för avdrag för resor till och från arbetet.

Extra avdrag för "ej yrkesmässig verksamhet"

Miljöpartiet de gröna föreslår att ett extra avdrag på 10 000 kronor införs för "ej yrkesmässig verksamhet" enligt nedanstående riktlinjer. Regeringen bör låta RSV utarbeta detaljerade förslag till den exakta utformningen av ett sådant avdrag och återkomma till riksdagen i denna fråga.

Avdraget syftar till att uppmuntra olika slags aktiviteter som ligger utanför normalt förvärvsarbete. Miljöpartiet anser att det är positivt om människor utnyttjar sin fritid på ett aktivt och skapande sätt som berikar både dem själva och medför ett ansvarstagande för närmiljö och medmänniskor.

Exempel på sådana verksamheter kan vara aktiviteter som faller inom den skattemässiga definitionen för hobbyverksamhet, dvs verksamhet som bedrivs självständigt och varaktigt men saknar vinstsyfte. Även andra liknande aktiviteter som inte skattemässigt räknas som hobbyverksamhet kan ingå i begreppet "ej yrkesmässig verksamhet". Exempel på aktiviteter för vilka extra avdrag bör få göras är olika slag av hobbyaktiviteter, plöckning av bär, svamp och kottar, biodling som sidoverksamhet, uppdrag som idrottsledare på fritid eller uppdrag som anhörigvårdare. Också olika slags kulturella insatser bör täckas av avdraget, t ex viss konstnärlig verksamhet, uppdrag som studiecirkelledare i liten skala, arvoden från tillfälligt författarskap, debattinlägg i tidningar, etc.

Problemet med beskattning av bär-, svamp- och kottplöckning får härigenom en mer generell lösning än det nuvarande speciella undantaget. Gemensamt för denna typ av aktiviteter är att de i allmänhet inte ersätter någon annans arbete. Däremot innebär det ett mycket värdefullt tillskott för samhället om många människor är beredda att på detta sätt skapa en ökad mångfald och att på fritiden utföra uppgifter till gagn också för miljö och andra människor.

För närvarande hamnar de här aktiviteterna vid beskattning i endera av två kategorier. Antingen, och det är kanske det vanligaste fallet, tar utövarna emot pengar eller bytestjänster "utan kvitto" och handlar då formellt olagligt. Eller också tar de emot ersättning som inkomst av uppdragsverksamhet eller registrerar sig som företagare och redovisar inkomst av rörelse. Efter avdrag för socialavgifter och marginals katt blir det ofta inte mycket kvar.

Inget av de här alternativen är särskilt lockande för de säkerligen ganska många personer som bedriver eller skulle vilja bedriva sådan här verksamhet i liten skala. Med stor säkerhet är det mycken nyttig verksamhet som aldrig blir utförd därför att folk inte gillar att vara olagliga och därför att verksamheten ger alldeles för litet om den redovisas lagligt. Detta kommer att gälla även med de nya lägre inkomstskattesatser som blir en följd av skattereformen.

Miljöpartiet de gröna anser att det skulle skapas starka, ur samhällets syn-

punkt positiva. "dynamiska effekter" i form av ökade informella aktiviteter av ovannämnda slag om det var möjligt att på ett lagligt sätt få motta vissa inkomster utan skatt och sociala avgifter. Detta kan ske genom rätt att göra ett extra avdrag för "ej yrkesmässig verksamhet" på 10 000 kronor.

Den exakta lagdefinitionen på vad som skall få räknas in under denna rubrik bör utarbetas av riksskatteverket på regeringens uppdrag och föreläggas riksdagen i form av ett särskilt förslag. En möjlighet när det gäller de aktiviteter som har klar karaktär av näringsverksamhet skulle eventuellt kunna vara att anknyta till ett nytt företagsbegrepp, "miniföretag", som bland annat föreslagits av Lars Ingelstam i boken "Arbetets värde och tidens bruk".

Skattebortfallet till följd av ett avdrag för "ej yrkesmässig verksamhet" är givetvis mycket svårt att uppskatta. Troligen är det mindre än väntat på grund av att en betydande del av de aktiviteter som föreslås ingå idag bedrivs "svart". Vi har i vår sammanställning över skattereformens finansiering uppskattat skattebortfallet till 1 miljard kronor.

4.2 Skatteregler för pensionärer samt

9.3.2-3 Kompletterande åtgärder för pensionärerna

Målet för skattereformen bör vara att pensionärer så långt möjligt behandlas på samma sätt som löntagare och att de ekonomiska effekterna av reformen för pensionärer i olika inkomstlagen ungefär skall överensstämma med löntagarnas. Regeringens förslag till teknisk lösning uppfyller inte dessa krav och missgynnar kraftigt en grupp av pensionärer med låg ATP. Det gäller de pensionärer som har mellan ca 0,83 och 1,5 ATP-poäng. De får inte del av det höjda pensionstillskottet enligt regeringens förslag. Samtidigt betalar de så litet skatt så att de får mycket obetydliga skattesänkningar. Eftersom basbeloppet enligt riksdagens beslut inte skall räknas upp med de prisökningar som följer av höjda indirekta skatter, mm i skattereformen kommer dessa pensionärer att få en real minskning av sin inkomst. Den tabell som publicerats på sid 618 i propositionen är här ofullständig och bedräglig. Den visar för en ensamstående pensionär som endast har ATP en viss real inkomstökning både vid en lön före pensionering på 1,5 och på 2,5 basbelopp. Däremot förtigs att vid t ex 2,0 basbelopp blir det en real minskning med flera hundra kronor enligt finansdepartementets underlagsberäkningar. Detta kommer att drabba tusentals pensionärer med låg ATP medan, enligt samma tabell, pensionärer med hög ATP för en real ökning med åtskilliga tusental kronor.

Miljöpartiet de gröna kan inte acceptera regeringens förslag i denna del och begär att regeringen återkommer med ett nytt förslag till teknisk lösning som tillgodoser det inledningsvis uppställda målet. En möjlig teknisk lösning skulle vara att i stället för en höjning av pensionstillskottet höja folkpensionen med motsvarande procenttal. För att då inte hög-ATP-pensionärerna skall bli överkompenserade kunde i stället den procentsats av lön under aktiv tid med vilken ATP utgår (f n 60%) sänkas något.

I miljöpartiets skatteförslag ingår högre indirekta skatter än vad regeringen föreslagit i form av ravaruskatter och miljöskatter bl a på energi. De

sämst ställda pensionärerna bör få kompensation även för dessa avgifter i vårt förslag. Detta bör beaktas vid utarbetande av ny teknisk lösning enligt ovan.

Mot. 1989/90
Sk74

5 Inkomst av tjänst m.m.

5.2.1 Viss utvidgning av inkomstslaget tjänst

Miljöpartiet de gröna tillstyrker förslaget under förutsättning att det extra avdraget för "ej yrkesmässig verksamhet" införs enligt p 4.1 ovan.

5.3.2.1 Beskattningen av naturaförmåner

Bilförmån

Regeringens förslag om en differentierad förmånsbeskattning innebär att billigare bilar beskattas procentuellt hårdare än dyrare bilar. Eftersom billigare bilar i allmänhet är mindre och oftast mer bränslesnåla, innebär regeringens förslag i praktiken ett gynnande av större och mer bränsleförbrukande bilar. Detta är helt felaktigt mot bakgrund av de miljöpolitiska målen att minska energiförbrukning och luftföroreningar och kan endast uppfattas som ett förtäckt konkurrensstöd till svensk bilproduktion.

Miljöpartiet de gröna avvisar därför propositionens förslag och föreslår att förmånsvärdet av fri bil som inte är äldre än tre år sätts till 40% av nybilspriset. För äldre förmånsbilar sätts procentsatsen ned med 2% per år.

Miljöpartiet de gröna föreslår också att en förnyad översyn görs av hela tjänstebilssystemet och av beskattningen av tjänstebilar. Syftet med översynen skall vara att finna former för värdering av bilförmån som är riktig ur miljösynpunkt. Om detta visar sig svårt av skattetekniska skäl bör det övervägas om systemet med tjänstebilar i stället kraftigt kan begränsas.

Kostförmån

Regeringen föreslår att jämkning av förmånsvärdet för s.k. pedagogiska måltider skall kunna ske om det föreligger synnerliga skäl. Denna skrivning förefaller oss alltför restriktiv. Att arbetstagare inom skola och barnomsorg mm deltar i pedagogiska måltider har ofta ett stort pedagogiskt värde men kan samtidigt innebära en uppföring för den enskilde arbetstagaren genom att han eller hon inte får den mat och kanske inte den kvalitet på maten som annars är normalt. Därför anser miljöpartiet de gröna att förmån av kost i form av pedagogiska måltider normalt inte skall tas upp till beskattning.

5.3.2.4 Bär-, svamp- och kottplockning

Miljöpartiet de gröna föreslår, som framgått av avsnitt 4.2, att frågan om bär-, svamp- och kottplockning får en mer generell lösning inom ramen för ett extra avdrag för "ej yrkesmässig verksamhet".

Om detta förslag inte vinner riksdagens bifall eller om det extra avdraget av praktiska skäl inte kan införas omedelbart, anser vi att den nuvarande skattefriheten för inkomster under 5 000 kronor för bär-, svamp- och kott-

plockning skall vara kvar tills frågan får en mer permanent lösning. Det är viktigt att dessa naturtillgångar blir tillvaratagna. Skattefriheten har också en regionalpolitisk betydelse då den kan bidra till försörjningen i glesbygder.

Mot. 1989/90
Sk74

5.4 Avdrag i inkomstslaget tjänst

Avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats

Miljöpartiet de gröna anser att RINK:s förslag till förändrade regler för avdrag för kostnader för resor mellan bostad och arbetsplats skulle leda till betydande förenklingar för både skattskyldiga och skatteadministration. Det kan vidare hävdas att ifrågakostnader dessutom är att betrakta som privata levnadsomkostnader.

Nuvarande regler är till nackdel ur miljösynpunkt då de uppmuntrar till bilåkande även där kollektiva färdalternativ finns. RINK:s förslag har här den stora fördelen att avdraget blir detsamma oavsett vilket färdmedel man väljer till arbetet.

RINK:s förslag skulle dock kunna slå alltför hårt i glesbygden, varför vi föreslår en modifierad variant av förslaget. Vi föreslår att avdrag medges för den del av avståndet som överstiger 1,5 mil enkel resa. Avdraget skall vara 8 kr/mil och det totalt tillåtna reseavdraget under ett år 30 000 kronor. Avdrag skall medges oberoende av färdmedel.

5.5.1 Avdrag för underhåll för icke hemmavarande barn

Miljöpartiet de gröna tillstyrker i princip att avdragsrätten för underhåll till icke hemmavarande barn slopas. Regeringen avser att i en särskild lag föreslå att detta kompletteras med bestämmelser om nedsättning av redan fastställda underhållsbidrag.

Vi anser det dock otillfredsställande att inte slopandet av avdragsrätten kombineras med färdiga förslag från underhållsbidragskommittén om hur de underhållsberättigade skall kompenseras så att de inte förlorar på förändringen.

Vi föreslår därför att beslut om slopad avdragsrätt får anstå och samordnas med proposition med anledning av underhållsbidragskommitténs betänkande.

5.5.2 Skattereduktion för hemmame och för ensamstående med barn

Miljöpartiet vill gynna informellt arbete, bl.a. i hemmet och inom värden, och vill därför inte försvara möjligheten för den ene av två föräldrar att välja arbete i hemmet. Därför bör den hittillsvarande skattereduktionen för hemmame inte tas bort nu.

Miljöpartiet de gröna har i annat sammanhang föreslagit att föräldrar skall kunna få kommunal dagbarnvardarlön för vård av eget barn. När detta förslag genomförs kan den särskilda skattereduktionen för hemmame avskaffas.

Liksom under föregående punkt anser vi att förslag om stödet till ensam-

föräldrarna med anledning av underhållsbidragskommitténs förslag bör föreligga innan beslut tas om slopande av skattereduktionen till dessa föräldrar.

Mot. 1989/90
Sk74

5.5.3 Arbetsgivares kostnader för organisationsverksamhet och skattereduktion för fackföreningsavgift

Avgifter till föreningar och andra sammanslutningar i vilka den skattskyldige är medlem är i princip inte avdragsgilla. Av likformighetsskäl anser vi att skattereduktionen för fackföreningsavgift skall avskaffas. Avdraget är ett omotiverat avsteg från den princip som i övrigt varit vägledande vid beskattningen av arbetsinkomster. I konsekvens därmed bör också avdragsrätten för arbetsgivarens medlemsavgifter begränsas. Den avdragsgilla delen bör sättas till 40%.

6. Inkomst av kapital

6.2.2 Grundavdrag och sparavdrag

Miljöpartiet de gröna vill verka för ett aktivt hushållssparande och ett bredat ägande i samhället. Vi anser därför att det är fel att helt ta bort grundavdrag och sparavdrag inom inkomstslaget kapital. För denna synpunkt talar också det faktum att ett stort antal nya inkomsttagare, främst barn med små kapitalinkomster, blir deklarationsskyldiga om propositionens förslag accepteras. Detta torde leda till ett avsevärt merarbete för skattemyndigheterna.

Grundavdrag

Vi föreslår ett grundavdrag på 500 kronor inom inkomstslaget kapital. Grundavdraget skall ej få leda till att underskott uppkommer inom inkomstslaget kapital, ej heller få dras av om inkomstslaget redan före grundavdraget visar underskott.

Sparavdrag

Vi föreslår att ett sparavdrag får göras med 30% av den del av kapitalinkomsterna (brutto, dvs före eventuella avdrag i detta inkomstslag) som understiger 6 000 kronor. Detta betyder att skatten på dessa mindre kapitalinkomster endast blir 21% i stället för 30% på den nominella kapitalinkomsten. Detta motsvarar i de räkneexempel som angetts i RINK av en real skattesats på 52,5% för de första 6 000 kronorna i stället för 75% om inget sparavdrag får göras.

6.3.2 Ränteavdragsbegränsningar

Miljöpartiet de gröna anser att ett tak för ränteavdrag bör finnas. Detta bör göras så högt att vanliga människors lån för rimligt boende inte försvåras, men inte så högt att det för välbärgade människor utgör en väsentlig möjlighet till skatteundandragande. Det i propositionen föreslagna beloppet om 100 000 kr per person, oberoende av boende, kommer enligt vår mening att

å ena sidan vara så högt att det uppmuntrar konsumtion av dyrbara kapitalvaror, å andra sidan så lågt att det exempelvis missgynnar ensamstående med barn som bor i genomsnittsvillor i större tätorter.

Miljöpartiet de gröna anser att på längre sikt bör räntor för privat konsumtion över huvud taget inte vara avdragsgilla. I detta inräknas också räntor på bostadslån. Detta kan dock inte genomföras förrän efter en mycket lång övergångsperiod, sannolikt 10–20 år. Det fordrar också ett nytt bostadsfinansieringssystem som kan hjälpa till att omfördela kostnaderna mellan nybyggda och äldre bostäder.

I avvaktan härpå bör avdragsreglerna för räntor vara så restriktiva som möjligt. Hänsyn måste dock tas till människor som under senare tid tagit lån; de får inte drabbas av alltför abrupta övergångar. Hänsynstagande till bostadslånen måste väga särskilt tungt. Utgångspunkten bör vara att även de som nyligen köpt ett äldre småhus i någon av de dyraste delarna av landet inte skall drabbas, ifall köpet avser ett någorlunda normalt hus och inte ena lyxbostaden.

Vårt förslag är därför att varje inkomsttagare medges ett avdrag om maximalt 30 000 kr för ränteutgifter, och dessutom ett avdrag om maximalt 90 000 kr för räntor på lån mot säkerhet i egenägd permanentbostad eller för räntor på privat lån med säkerhet i bostadsrätt för permanentboende. Med vårt förslag kommer alltså en ensam familjeförsörjare i en villa att kunna göra ett avdrag om 120 000 kr medan ett par får dra av maximalt 150 000 kronor. För boende i hyreshus blir avdraget maximalt 30 000 kr per person. Skillnaden motiveras av att för lån till hyreshus liksom gemensamma lån i en bostadsrättsförening gäller mer generösa regler för räntebidrag som är anpassade till att någon avdragsrätt för räntorna inte kan tillgodogöras. Det av oss föreslagna ränteavdragstaket blir därför neutralt mellan boendeformerna medan regeringens förslag i realiteten betyder ett oneutralt och därmed omotiverat gynnande av personer som bor i hyresrätt och delvis bostadsrätt.

Vi avvisar regeringens förslag om att räntor skall få dras till 70% över avdragstaket. Detta förslag är dåligt motiverat. De farhågor som tidigare framförts om bl a svårigheter för riskkapitalförsörjning till mindre företag synes ju tillgodosedda genom de förslag om undantag för avdragstaket för aktieägartillskott till fåmansföretag som framlagts i propositionen. Mot bakgrund härav föreslår miljöpartiet de gröna att inga ränteavdrag skall få ske över det av oss föreslagna avdragstaket.

Genom att man har ett nominellt belopp som avdragstak kommer inflationen att gradvis göra ränteavdragen mindre värdefulla. Därigenom blir de inte längre styrande för bostadspolitiken. Detta kommer också att ha en fördelningssmässigt positiv effekt eftersom höga avdragsmöjligheter oftast gynnar dem som har högst inkomster. Enligt vår uppfattning är det stötande att höginkomsttagare skall kunna ha större skattesubventioner än låginkomsttagare för sitt boende.

6.3.4 Allemanssparande, m.m.

Allemanssparande är idag en särskilt gynnad sparform. Regeringen föreslår att allemanssparandet även i fortsättningen skall vara gynnad, liksom bonusränta på ungdomssparande, genom en lägre skattesats på 20%.

Miljöpartiet de gröna anser att det är fel att peka ut vissa sparformer som särskilt förmånliga. I stället bör allt sparande i liten omfattning ges en särskild stimulans genom de grundavdrag och sparavdrag vi föreslagit i avsnitt 6.2.2. Ränta från allemanssparande och ungdomssparande bör därför beskattas som andra kapitalinkomster.

7.4 Fastighetsskatten

Fastighetsskatten kan slå snett i de områden i landet där taxeringsvärdena på småhus för permanentboende drivs upp långt över vad som är rimligt för dessa områden på grund av att områdena blivit attraktiva för fritidsboende. Detta gäller bland annat vissa skärgårds- och fjällområden. En möjlighet att komma till rätta med detta kan eventuellt vara att fastställa två olika taxeringsvärden, ett för permanentboende och ett för fritidsboende. Regeringen bör snarast återkomma med förslag om hur denna fråga skall lösas.

8. Företagsbeskattning

8.3.2 Den skattemässiga behandlingen av djur

När det gäller klassificering av djur i olika tillgångsslag, föreslår propositionen att för enkelhetens skull alla djur inom jordbruk och renskötsel skall betraktas som omsättningstillgångar. Svenska Samernas Riksförbund har dock ifrågasatt att detta är korrekt med avseende på renar, som omsättes så sällan att de snarare borde betrakta som inventarier. Miljöpartiet de gröna delar denna uppfattning.

8.10 Enskild näringsverksamhet

8.10.3 Indelning i förvärvskällor och underskottsavdrag ("kvittningsrätten")

Regeringen föreslår att nuvarande "kvittningsrätt" av underskott i en förvärvskälla mot inkomst av tjänst skall slopas. Detta motiveras bl. a. med att det är viktigt att försvåra skatteplanering. Samtidigt innebär emellertid ett slopande av denna kvittningsrätt att nystartande av företag, främst i glesbygden, försvåras; det är ofta nödvändigt för en företagare i detta skede att ha flera olika inkomstkällor för att bygga upp sin företagsverksamhet, som i början kan gå med förlust.

Miljöpartiet de gröna anser att det är viktigt att stimulera småskalig företagsverksamhet. En löntagare som startar sådan verksamhet skall inte missgynnas jämfört med den som redan har en aktiv inkomstkälla inom inkomstslaget näringsverksamhet. Ett visst utrymme för kvittning måste därför finnas kvar. Dock bör ett beloppsmässigt tak sättas, så att olika former av mer avancerad skatteplanering stoppas. Riksskatteverket bör på uppdrag av regeringen lämna förslag till hur en sådan begränsad kvittningsrätt skulle kunna utformas. Till dess att riksdagen på grundval av ett sådant förslag kunnat fastställa beloppsgränser, bör nuvarande regler för kvittningsrätt finnas kvar.

Som närmare motiverats i den inledande delen anser miljöpartiet de gröna att en större del av skatterna skall tas ut på miljöutsläpp och ändliga råvaror och en mindre del på arbete. För att inte företagen och kommuner skall drabbas alltför hårt av de höjda skatter på främst energi och miljöutsläpp som vi föreslagit föreslår vi att arbetsgivaravgifter och egenavgifter sänks med totalt ca 14 miljarder kronor. Sänkningen föreslås ske på följande sätt med följande procentsatser:

- 10 procentenheter i alla verksamheter i Norrland, på Gotland samt i de delar av Svealand som föreslås ingå i det nya stödområdet 2
- 1,5 procentenheter i alla verksamheter i övriga delar av landet med undantag av storstadsområdena
- 1,5 procentenheter i sjukvård, äldre- och handikappomsorg i storstadsområdena

9. Kompletterande åtgärder och ekonomiska effekter

9.2 Bostadspolitiska åtgärder

Skattereformen kommer att innebära kraftigt höjda boendekostnader, vilket kompenseras av minskade direkta skatter. Vi anser det i princip riktigt att en större del av bostadskostnaderna betalas av de boende själva i stället för skattevägen via direkta eller indirekta subventioner. Boendet är mycket naturresurskrävande både när det gäller uppförande av byggnader och uppvärmning. Om de boende betalar en större del av kostnaden själva leder detta till en större medvetenhet om de verkliga kostnaderna för boendet och en ökad möjlighet för den enskilde att prioritera boendekostnader mot annan konsumtion. De nuvarande bostadssubventionerna i form av främst räntebidrag och ränteavdrag gynnar dessutom i många fall högavlönade personer som har råd till ett resurskrävande boende.

Det är viktigt att en omställning till ett resurssnålare boende sker på ett fördelningspolitiskt acceptabelt sätt och i en takt som inte innebär alltför abrupta omställningar.

I en separat motion med anledning av regeringens proposition om bostadsbidrag, mm föreslår miljöpartiet att dessa byggs ut till ett bastillägg som ger en ökad valfrihet i boendet även för de barnfamiljer som vill välja ett resurssnålt boende.

9.3 Kompletterande fördelningspolitiska åtgärder

9.3.2–3 Pensionärer (kommentar se avsnitt 4.2)

9.3.4 Höjt barnbidrag och avvecklade livsmedelssubventioner

Regeringens förslag om höjda barnbidrag 1991 accepteras. Förslaget om avvecklade livsmedelssubventioner kommenteras i motion i anslutning till den livsmedelspolitiska propositionen.

9.4 Sammanställning av budgeteffekter

Mot. 1989/90
Sk74

I nedanstående tabell sammanfattas skattereformens budgeteffekter enligt regeringens resp miljöpartiets förslag. Tabellens nummer hänvisar till motsvarande tabell i propositionen. Specificering av vissa poster sker i bilaga 1. Siffrorna avser effekterna på kort sikt, genomsnitt 1991–1993. Samtliga siffror är miljarder kronor.

Tabell 9.9 Sammanställning av budgeteffekter i miljarder kronor

	Prop.	mp	Anmärkning
<i>Budgetförsvagningar</i>			
Skattebortfall, mm föreunderskottsavdrag	62,9	65	Exkl hänsyn till 2% högre statlig skatt 1991
Extra avdrag för "ej yrkesmässig verksamhet"	–	1,0	
Höjt pensionstillskott och höjd KBT	1,6	1,8	Annan teknisk lösning
Höjda bostadsbidrag	1,5	2,0	Bastillägg
Höjda barnbidrag	3,8	3,8	
SUMMA	69,8	73,6	
<i>Budgetförstärkningar</i>			
Arbetsinkomster	8,7	10,5	Bilaga 1, tabell 9.4
Kapitalinkomster	30,9	32,0	Bilaga 1, tabell 9.5
Enskild närings- verksamhet och arbetsgivaravgifter, mm	9,2	–5,1	Bilaga 1, tabell 9.6
Indirekta skatter	14,4	43,9	Bilaga 1, tabell 9.7
Aktiebolag, mm	1,2	1,2	
Dynamiska effekter	5,0	0	
Summa	69,4	82,5	
<i>Nettoeffekt</i>	-0,4	8,9	

Nettoeffekten av skattereformen, räknat som genomsnitt för de närmaste 3 åren, blir enligt regeringen en mindre budgetförsvagning på 0,4 miljarder. Regeringen har då räknat med "dynamiska effekter" på 5 miljarder kronor.

Miljöpartiet de grönas förslag till skattereform innebär i genomsnitt en årlig budgetförstärkning på ca 9 miljarder kronor. Då har vi inte heller räknat med några dynamiska effekter eftersom vi har en annan bedömning än regeringen av dessa. Vi har inte heller som en intäkt räknat med de extra 3 procentenheter i statlig skatt i skiktet över 124 000 kronor som vi vill ta ut under år 1991. Dessa beräknas ge en extra inkomst detta år på knappt 5 miljarder kronor, vilket vi anser vara ett bättre sätt att strama åt än att höja momsen.

Merintakten enligt miljöpartiets förslag på ca 9 miljarder kronor skall i huvudsak användas för miljöinriktade investeringar enligt förslag som vi framfört i tidigare motioner. Som vi utförligt motiverat i samband med vår finansmotion under allmänna motionstiden anser vi att ett sådant extra skatteuttag är nödvändigt för att få till stånd en snabb ombyggnad av infrastruktur och produktionsapparat i samhället i miljövänlig riktning.

9.7 Fördelningseffekter

Mot. 1989/90

Sk74

Miljöpartiet de gröna anser att skattereformen enligt regeringens förslag alltför mycket gynnar de högst avlönade och dessutom släpper ut en omotiverat stor köpkraftshöjning som framför allt gynnar de högavlönade grupperna. Höginkomstprofilen i reformen märks tydligt i de tabeller i propositionen där en uppdelning av hushållen efter deciler har gjorts (9.11, 9.12, 9.17 och 9.18). Medan den disponibla inkomsten stiger med 1–2 procent i de lägsta decilerna, är ökningen 3–5 procent i de högsta decilerna. I kronor räknat blir skillnaden givetvis ännu större.

Endast i de två högsta percentilerna redovisas förluster för höginkomsttagare. Vi tror dock att detta i hög grad kan vara en skrivbordsprodukt eftersom personer med sådana inkomster i allmänhet har goda möjligheter att anpassa sitt beteende till det nya skattesystemet och därigenom undvika förluster.

Miljöpartiet de grönas skattealternativ innebär totalt sett ca 9 miljarder mer i skatter jämfört med regeringens förslag, en summa som i huvudsak skall användas för miljöinriktade investeringar. Dessa högre skatter kommer med vårt förslag i huvudsak att yttra sig som en lägre disponibel inkomst för privat konsumtion för medel- och framför allt högre inkomsttagare. Där emot skall gruppen med de lägsta inkomsterna skyddas.

Den annorlunda fördelningsprofilen i miljöpartiets förslag visar sig främst i förslaget till skatteskala. Detta innebär 1 000–2 000 kronor i lägre inkomstskatt för inkomsttagare under 100 000 kronor i beskattningsbar inkomst, ungefär samma skatt vid en inkomst av 150 000 kronor, drygt 2 000 kronor mer vid 200 000 kronor och 10 000 kronor mer vid 300 000 kronor. Se tabell vid avsnitt 4.1.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om motiven för en skattereform,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skattens funktion i fördelningspolitiken,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om dynamiska effekter av skattepolitiken,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om regionala effekter av skattepolitiken,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skattens funktion i miljöpolitiken,
6. att riksdagen beslutar att grundavdraget för inkomst av tjänst skall vara 20 000 kr.,
7. att riksdagen beslutar om ett förhöjt grundavdrag för taxerade inkomster mellan 70 000 kr. och 124 000 kr. i enlighet med vad som i motionen anförts,
8. att riksdagen fastställer de i motionen angivna procenttalen och brytpunkterna för statlig skatt 1991.

9. att riksdagen fastställer de i motionen angivna procenttalen och brytpunkterna för statlig skatt fr.o.m. 1992.
10. att riksdagen beslutar att skatteskalans brytpunkter ej skall vara indexreglerade.
11. att riksdagen, vid avslag på yrkande 10, beslutar att indexreglering av brytpunkt för statlig skatt skall ske med konsumentprisindex utan tillägg med 2 procentenheter.
12. att riksdagen beslutar att schablonavdraget skall vara 1 000 kr..
13. att riksdagen hos regeringen begär förslag om utformning av ett extra avdrag för "ej yrkesmässig verksamhet" i enlighet med vad som anförs i motionen.
14. att riksdagen hos regeringen begär ett nytt förslag om skatteregler och kompletterande åtgärder för pensionärer i enlighet med vad som anförs i motionen.
15. att riksdagen beslutar om utformning av beskattningen av bilförmån i enlighet med vad som anförs i motionen.
16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om skattefrihet för "pedagogiska måltider".
17. att riksdagen beslutar att nuvarande skattefrihet om 5 000 kr. för inkomster från bär-, svamp- och kottlockning skall kvarstå.
18. att riksdagen beslutar om regler för avdrag för resor till och från arbete i enlighet med vad som anförs i motionen.
19. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om att avdragsrätt för underhåll till icke hemmavarande barn skall kvarstå tills vidare i avvaktan på underhållsbidragskommitténs förslag.
20. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om skattereduktion för hemmaka och för ensamstående med barn.
21. att riksdagen beslutar att reducera avdragen för arbetsgivares kostnader för organisationsverksamhet och slopa skattereduktionen för fackföreningsavgifter i enlighet med vad som anförs i motionen.
22. att riksdagen beslutar att grundavdraget inom inkomstslaget kapital skall vara 500 kr..
23. att riksdagen beslutar införa ett sparavdrag för småsparare i enlighet med vad som anförs i motionen.
24. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om begränsningar i avdragsrätten för ränteutgifter.
25. att riksdagen beslutar att räntor på allemanssparande och bonusränta på ungdomssparande skall beskattas som andra ränteinkomster med 30%.
26. att riksdagen hos regeringen begär förslag om annorlunda principer för beskattning av fastigheter för permanentboende i områden med fritidsbebyggelse enligt vad som anförs i motionen.
27. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att renar bör skattemässigt betraktas som inventarier snarare än som omsättningsvara.
28. att riksdagen avvisar propositionens förslag om avskaffande av

kvittningsrätten mellan inkomstkällor inom näringsverksamhet och inkomst av tjänst,

Mot. 1989/90
Sk74

29. att riksdagen hos regeringen begär förslag om hur en begränsad kvittningsrätt skall kunna genomföras i enlighet med vad som anförs i motionen,

30. att riksdagen beslutar om sänkta arbetsgivaravgifter i enlighet med vad som anförs i motionen.

Stockholm den 2 maj 1990

Inger Schörling (mp)

Gösta Lyngå (mp)

Krister Skånberg (mp)

Carl Frick (mp)

Claes Roxbergh (mp)

Anita Stenberg (mp)

Marianne Samuelsson (mp)

Budgeteffekter av skattereformen

Mot. 1989/90
Sk74
Bilaga

I tabellerna ges vår översiktliga bedömning av budgeteffekterna av miljöpartiets förslag jämfört med propositionens. Tabellnumren i det följande hänvisar till motsvarande tabeller i propositionen. Siffrorna avser effekterna på kort sikt, genomsnitt 1991-93. Samtliga siffror är miljarder kronor.

Tabell 9.4 Budgeteffekter för inkomstslaget tjänst mm

	Prop.	mp	Anmärkning
Inkomstslaget tjänst till uppsamlingspost	0,1	0,1	
Höjt värde av bilförmån	1,1	1,3	Delv. högre förm. värde
Måltidssubventioner	2,3	2,2	Ej pedagogiska målt.
Förmånliga lån fr arb. giv	0,3	0,3	
Förmåner upp till 600 kr	0,3	0,3	
AGB, AGS, TFA, m fl	0,3	0,3	
Vissa kostnadsersättn.	0,4	0,4	
Traktamenten	2,5	2,5	
Skärpta regler personalv. reseförmåner. mm	0,3	0,2	Ej för bär. kott. etc
Avdrag resor bostad-arbetsplats	-	1,0	Skärpta regler
Skatteredukt. hemmaka	0,1	0	Slopas ej
Socialavg. överskjutande ersättn. bil i tjänsten	0,4	0,4	
Fackföreningsavg. och arbetsgivares kostnad	0,6	1,5	
SUMMA	8,7	10,5	

Tabell 9.5 Budgeteffekter för inkomstslaget kapital. mm

	prop.	mp	Anmärkning
Reducerad skattelättnad för underskottsavdrag	6,9	6,9	
Extra avdrag för kapitalinkomster	1,6	-	Avdraget behålls i annan form
Grundavdrag i inkomstslaget kapital	-	-0,5	Grundavdrag 500 kr
Allemanssparande. mm	1,6	2,2	Skatteförmån slopas helt
Reavinstbeskattn. aktier	5,0	5,0	
Pensionsfonder	5,1	5,1	
Fastighetsskatt småhus	2,4	2,3	Särskilda regler i skärgårdsomr. mm
Reavinstbeskattning egnahem o fritidshus	2,0	2,0	
Fastighetsskatt hyres- och bostadsrätt	2,4	2,4	
Reducerade rantebidrag	2,0	2,2	Reduceras snabbare
Reavinst bostadsrätt	0,2	0,2	
Uthyrning privatbostad	0,9	0,9	
Ranteavdragstak	0,5	3,0	
Övrigt	0,3	0,3	
SUMMA	30,9	32,0	

Tabell 9.6 Budgeteffekter avseende näringsverksamhet, arbetsgivaravgifter, mm

Mot. 1989/90
Sk74

	prop.	mp	Anmärkning
Reavinstbesk. näringsfast.	1,0	1,0	
Avdr personbil o traktam.	0,6	0,6	
Avskattning enskild verks.	0,2	0,2	
Begränsade underskotts- avdrag i näringsverksamhet	1,5	1,2	Viss kvittningsrätt kvarstår
Slopät grundavdrag för passiv näringsverksamhet	0,2	0,2	
Övrigt näringsverksamhet	0,3	0,3	
Löneskatt passiv närings- verksamhet o äldre	1,4	1,1	
Löneskatt pensionspremier	4,0	4,0	
Sänkta arbetsgivaravgifter	-	-14,0	Avser 1991
SUMMA	9,2	-5,1	

Tabell 9.7 Budgeteffekter avseende indirekta skatter

	prop.	mp	Anmärkning
<i>Mervärdesskatt</i>			
Byggnadsverksamhet minus investeringsbidrag	2,0	2,0	
Uttagsbeskattning fastig- hetskotsel i egen regi	1,0	1,1	Även administrativa och kamerala tjänster
Fastighetsförvaltning	0,8	0,8	
Fjärrvärme	1,8	1,8	
Helårseffekt, mm för ovrig energi	1,7	7,0	Inkl moms på höjda punktskatter enligt nedan
Persontransporter	2,0	1,0	Ej spårburen trafik
Nojen, exkl bio, mm	0,1	0,1	
Teletjänster	1,0	1,0	
Frisör och skönhetsvård	0,7	0,7	
Sänkt moms basmat	-	-11,0	
Höjd moms övrigt	-	11,0	
Övriga basbreddningar	0,4	0,4	
<i>Miljö- och energirävaruskatter</i>			
Koldioxid, netto	3,1		
Svavelskatt	0,5		
Punktskatter på			Nedanstående skatter på energi, mm avser
Bensin		5,6	1991, ej genomsnitt för åren 1991-93
Olja		5,4	
Kol		1,6	
Naturgas+gasol		0,4	
Uran minus elskatt		8,2	
Flyg		1,0	
Kilometerskatter		1,5	
<i>Övriga indirekta skatter</i>			
Punktskatter på kosmetika, video, choklad, mm	-0,7	0	Slopas ej 1993
Alkohol och tobak	-	2,5	Höjning 40 resp 20%
Reklam	-	0,8	Höjning 100 %
Förpackningar	-	1,0	
SUMMA	14,4	43,9	

